

Informatiekaart benutten sociale en geesteswetenschappen (SGW) bij maatschappelijke vragen

Wat zijn manieren om inzichten uit de sociale en geesteswetenschappen beter te benutten?

SGW waarderen

Partijen waarderen de SGW als gelijkwaardig aan andere wetenschapsdomeinen

- Intermediaire-, belangen-, advies- en koepelorganisaties van wetenschap erkennen de waarde van de SGW.
- Wetenschapsredacties weerstaan de reflex om technische wetenschap hoger te waarderen dan de SGW.
- De bèta, medische en technische wetenschappen bevragen hun onbewuste aannames over rol en belang van de SGW.

Partijen stimuleren en waarderen de bijdrage van de SGW aan innovatie

- Wetenschap en overheden hanteren een brede innovatiedefinitie waarin de SGW een vanzelfsprekende rol hebben.
- De Rijksoverheid stelt in haar innovatiebeleid als voorwaarde dat de SGW (waar relevant) betrokken worden.
- Wetenschappers laten zien dat succes van innovatie(-implementatie) afhangt van mensen, wat SGW onmisbaar maakt.
- Universiteiten benadrukken bij alle wetenschappen het belang van samenwerking met SGW bij innovatie.

Onderzoek financieren

Onderzoeksfinciers stimuleren trans- en interdisciplinair onderzoek

- Financiers formuleren interdisciplinaire onderzoeksvragen waarin een rol voor de SGW noodzakelijk is.
- Financiers nemen in voorwaarden voor bèta-onderzoek op dat de SGW, waar relevant, hierbij betrokken worden.
- Financiers eisen aandacht voor ethische, juridische en maatschappelijke implicaties van onderzoek.
- Financiers maken transdisciplinaire samenwerkingsvormen mogelijk, zoals action research en co-design.
- Financiers versoepelen de strikte scheiding tussen de SGW en andere wetenschapsdomeinen.

Onderzoeksfinciers hebben oog voor de specifieke kenmerken van de SGW

- Financiers verlagen drempels voor cofinanciering bij samenwerking met maatschappelijke partners zonder geld.
- Financiers accepteren naast kwantitatieve ook kwalitatieve duiding van impact als verantwoording.
- Financiers stellen geld beschikbaar om bestaande SGW-kennis te integreren tot nieuwe kennis.
- Financiers faciliteren dat kennis uit de SGW wordt verspreid en ingezet buiten de wetenschap.

Toepassing faciliteren

De SGW en eindgebruikers organiseren een betere match tussen vraag en aanbod van SGW kennis

- De SGW en eindgebruikers hebben vaker contact zodat wederzijds meer inzicht ontstaat in vraag en aanbod van kennis.
- De SGW en eindgebruikers creëren een 'makelaarsfunctie' die vraag en aanbod van kennis op elkaar afstemt.
- Eindgebruikers vergroten het vermogen van medewerkers om SGW-kennis te kunnen benutten in hun werk.

SGW-ers zorgen dat eindgebruikers met hun werk aan de slag kunnen

- SGW-ers betrekken eindgebruikers al vanaf het begin van hun onderzoek voor optimale kennisoverdracht.
- SGW-ers werken bij subsidieaanvragen samen met (en vanuit wensen van) bedrijven en maatschappelijke organisaties.
- SGW-ers vergroten de toepasbaarheid van hun kennis door te leren van practoraten (mbo) en lectoraten (hbo).
- SGW-ers doen meer aan impact- en praktijkgericht onderzoek, waarvan uitkomsten direct toepasbaar zijn.
- De SGW maken zich creatieve werkmethode eigen waarin de eindgebruikers meewerken aan het onderzoek.

Relevantie vergroten

De SGW maken duidelijk dat hun kennis cruciaal is bij maatschappelijke vragen

- De SGW leggen uit hoe hun methodes én uitkomsten bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke vragen.
- De SGW tonen hoe zij bijdragen aan begrip van ethische, sociale en juridische elementen van maatschappelijke vragen.

De SGW verhogen hun relevantie door beter zichtbaar en vindbaar te zijn

- SGW-ers denken vanaf de start van een onderzoek al na hoe ze (te ontwikkelen) kennis optimaal kunnen verspreiden.
- De SGW creëren met eindgebruikers virtuele én fysieke kennismilieus om kennis te delen en verspreiden.
- SGW-ers werken aan innovatieve vormen van kennisverspreiding.
- De SGW laten eindgebruikers weten waar en hoe ze SGW-kennis kunnen vinden.

De SGW werken samen en profileren zich als één sector

- De SGW etaleren de impact die zij met hun methodes en inzichten op de samenleving hebben én kunnen hebben.
- De SGW benadrukken hun waarde voor de samenleving, zoals dat ze ruim de helft van de WO-studenten opleiden.
- De SGW ontwikkelen een gezamenlijke methode om de mate van toepasbaarheid van onderzoeksuitkomsten te bepalen.
- De SGW ontwikkelen een gezamenlijk begrippenkader zodat alle SGW-disciplines elkaars kennis kunnen gebruiken.

Beleid voeren

Overheden betrekken de SGW bij het identificeren en duiden van maatschappelijke vragen

- Regering en parlement betrekken de SGW bij het bepalen van de voor Nederland urgente maatschappelijke vragen.
- Overheden bedenken met hulp van SGW welke mogelijkheden er zijn om maatschappelijke vragen op te lossen.
- Ministeries gebruiken de expertise van de SGW om (de context van) maatschappelijke vragen te begrijpen.
- Ministeries erkennen rol en belang van sociale en culturele aspecten van vragen, en daarmee het belang van SGW.
- Overheden schetsen met hulp van de SGW een visie op waar de samenleving idealiter naartoe beweegt.

Overheden betrekken de SGW in alle fasen van hun beleidsvorming

- Overheden benutten de SGW om in beleid de menselijke kant mee te nemen naast aandacht voor de technische kant.
- Ministeries werken, met hulp van de SGW, vanuit beleidstheorieën om context te bieden bij maatschappelijke vragen.
- Overheden benutten SGW-kennis om overlegstructuren op te zetten bij lastige maatschappelijke vragen, zoals stikstof.
- Overheden benutten SGW-kennis om (tussentijds) voorziene en onvoorziene effecten van beleid te monitoren.
- Overheden gebruiken SGW-kennis bij het opstellen van evaluatiemodellen, zoals voor brede welvaart.

Terminologie
De SGW: De partijen die onderzoek doen vanuit de sociale en geesteswetenschappen.
SGW-ers: Onderzoekers in de sociale en geesteswetenschappen.
Onderzoeksfinciers: Alle organisaties die onderzoek financieren, zowel eerste geldstroom (OCW via universiteiten en hogescholen), tweede geldstroom (zoals NWO & Regieorgaan SIA) als derde geldstroom (zoals bedrijven en andere instellingen).

Overheden: Regering, ministeries, provincies, gemeenten.
Eindgebruikers: Alle organisaties die SGW-kennis (kunnen) benutten in hun werk zoals overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
Interdisciplinair: Samenwerking tussen onderzoeksdisciplines.
Transdisciplinair: Samenwerking tussen wetenschap en maatschappelijke actoren.

Over deze kaart

Deze Informatiekaart toont verschillende manieren waarop partijen kunnen zorgen dat inzichten uit sociaal en geesteswetenschappelijk onderzoek (van archeologie tot recht, en van psychologie tot taalkunde) beter worden gebruikt om maatschappelijke vraagstukken op te lossen. Deze kaart is gemaakt ten behoeve van het advies *Vanzelfsprekende Verbinding* van de AWTI uit maart 2024 over innoveren met sociale en geesteswetenschappen. De kaart is gemaakt door de Argumentenfabriek op basis van drie denksessies met wetenschappers, beleidsmakers en onderzoeksfinciers. We danken allen voor hun denkwerk.